

РЕЦЕНЗИЯ

**на научната продукция за участие в конкурс за академичната длъжност
“ПРОФЕСОР”, обявен от ЮЗУ “Неофит Рилски” в ДВ., бр 21 от 15.03.2011 г.**

Рецензент: проф. дпн Магдалена Глушкова

Кандидат: доц. д-р. Атанас Ангелов Георгиев

Конкурсът за редовен доцент по научната специалност 05.07.05-Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФК) е обявен за нуждите на катедра Теория и методика на физическото възпитание при ЮЗУ”Неофит Рилски”.

За участие в конкурса, документи е подал един кандидат – Атанас Ангелов Георгиев, доцент, доктор в катедра ТМФВ при ЮЗУ.

Биографичните данни на кандидата показват, че той е роден в Бургас. Завършил е средно техническо образование (техникум по строителство и архитектура) и висше във ВИФ – София. След завършването му работи в техникума по физическа култура и спорт в Правец като преподавател по ориентиране и психология на спорта (от 1974- до 1980 г.) През 1980 г. след успешен конкурс започва работа като редовен асистент във филиала на СУ”Кл. Охридски” в Благоевград, в катедра “Теория и методика на физическото възпитание”(ТМФВ). Или кандидата има общо 38 години стаж, 31 г. от тях е академичен стаж в ЮЗУ”Неофит Рилски”, което говори за дългогодишна педагогическа и научна дейност и опит.

Академичното му развитие е възходящо и плавно (равномерно). През 1980 г. е назначен за асистент и до 1997 г. последователно е повишаван в старши и главен асистент. През 1997 г. защитава докторска дисертация, а през 1999 г. придобива званието “Доцент”.

Специализации:

През 1988 г. специализира в Москва, в Държавния институт за физическо възпитание и спорт.

Езикова подготовка: владее английски, испански и руски езици (писмено и говоримо).

Компютърна грамотност: много добра.

Административните му функции разглеждам като:

- университетски административни функции:

- ръководител е на катедра ТМФВ от 1990 - до 1992 г. и от 2009 г. до сега;
- организационен секретар е на УСК “Академик” при ЮЗУ”Неофит Рилски” от 1995- до 1997 г.

- зам. председател е на университетския спортен клуб от 2010 г. до сега;
- **държавни административни функции (управленски, експертни, изпълнителски):**
 - зам. председател е на Комитета за младежта, физическото възпитание и спорта при Министерския съвет, през периодите от 1992-1994 г. и 1997 – 2000 г. през които дейността му се свежда до:
 - зам.председател на Държавния фонд за подпомагане на спорта в България;
 - председателства Експертния съвет по спорт към КМФВС;
 - отговаря за програмите на Европейския съюз за България като: ”Младежта на Европа”, “Младежта в действие”; като представител на страната ни е в Междуправителствения комитет по проблемите на младежта към Съвета на Европа (CDEJ) в Страсбург и други отговорности към КМФВС.
 - главен експертен сътрудник и съветник е в парламентарните комисии по въпросите на децата, младежта и спорта като отговаря за организацията на дейността на Комисията и подготвя докладите ѝ по законопроекти. Изготвя и становища на Комисията, представяни пред 38-то, 39-то и 40-то Народно събрание на Р България;
 - съветник е и на министъра на младежта и спорта Васил Иванов-Лучано от 2003 г., като със заповед № 498 / 05.12.2003 г. на доц. д-р Атанас Георгиев е възложено участие в Експертна група за изготвяне на проектозакон за изменение и допълнение на Закона за физическото възпитание и спорта ;
 - сътрудник е и на министъра на ДАМС Весела Лечева - от 2007 г..
- **обществени административни функции:**
 - Председател е на Българската федерация по ориентиране от 2003 г. до сега;
 - Зам. председател е на българската асоциация “Спорт за всички”- от 2009 г. до сега;
 - Председател е на Вузовския съвет по спорт във ВИСИ – София (1970-1971 г.).
 - По покана на Българския олимпийски комитет – постоянен лектор в Националната олимпийска академия.
 - По покана на председателя на турската федерация по ориентиране, чете лекции в Бурса.
 - Лектор е и на балканските федерации по ориентиран
 - В Куба полага основите на ориентирането като нов спорт за страната (отразено в сп. “Skogs sport”, Швеция, бр.5, 1983 –“Благодарност за един българин”).

Преподавателската му дейност е разнородна. Провежда обучение по дисциплините: Теория и методика на спортната тренировка; Организация и управление на спорта; Методика на туристическата дейност ; ръководител е на учебния курс по туризъм, ориентиране и лагерно дело и др.

Спортно-състезателна дейност:

- Републикански шампион е на България за момчета (М-14 – през 1961г.).
- Трети в ранглистата на 10 –те най добри състезатели по ориентиране за 1973 г.

Треньорска дейност:

I. Като треньор на националните отбори на България:

- Възпитаниците му от техникума за физическа култура и спорт в Правец за целия период на преподаването му и спортна подготовка на състезателите, са републикански шампиони на страната, в продължение на 7 г. (от 1974 – до напускането му през 1980 г.).
- За отличните му постижения е награден с медал “Алеко” и медал “За особени заслуги” - I-ва степен на ЦС на БСФС.
- Обявен е за най- добър треньор за 1978 г. поради това, че България за първи път се класира тогава сред първите 10 държави на Световното първенство за мъже в Норвегия (през 1978 година.).
- Признат е за един от тримата най - изявените треньори по ориентиране, което е посочено и в “Енциклопедия България”, том 3, изд. на БАН, 1984 г. с. 747.

II. Като треньор на представителните отбори на ВПИ и ЮЗУ”Неофит Рилски”:

- През 1986 г. – държавни студентски шампионки са неговите възпитанички студентките Петранка Стоева, Валентина Асенова и Веселина Дочева.
- Студента Лъчезар Илиев е държавен шампион на България за мъже..
- През 2008, 2009, 2010, 2011 година, студентките на ЮЗУ Антония Григорова и Лилияна Гоцева са индивидуални студентски шампионки.
- Лилияна Гоцева е и държавен шампион на България за 2011 г. в средните дистанции (в Плевен).

От посочените данни е видно, че доц. д-р Атанас Георгиев се отличава с изключителни педагогически, треньорски, управленски и експертни способности в областта на физическото възпитание, спорта и младежта , най-високо оценени у нас – както в ЮЗУ “Неофит Рилски”, така също и от Народното събрание, от Министерския съвет на Р.България и на поделенията им като КМФВС, МОН, БСФС и др.

Тези му и редица други качества и способности са в основата на избора му за Председател на Българската федерация по ориентиране през 2003 година и преизбирането му за втори пет-годишен мандат през 2008 г.

Висока е оценката за компетенциите му и в чужбина, основавайки се на становището на чуждестранни експерти (например на публикация в бр. 5 на сп. "Skogs sport", Швеция от 1983 г., с. 30). Присъща е **активността му в организационната и административна катедрена, факултетска и университетска дейност**, видно от възложените му отговорности. Този опит и знания предпоставят **треньорските му и преподавателски постижения**.

Проявява активност и в управлението на процесите, свързани с въвеждането на иновационни подходи в спортно-педагогическата и научна дейност. Инициатор и реализатор е на включването в ЗФВС на текстове, според които студентите в университетите трябва задължително да изучават по 240 ч. спорт.

Доц. д-р Атанас Георгиев е квалифициран педагог и учен високо ценен от академичният състав и на катедра ТМФВ и от другите катедри, както и от студентите (видно от оценките им за преподавателските му способности).

Научна дейност на кандидата

Научната му дейност можем да класифицираме като:

I. Научни проекти на кандидата:

- Съгласно приложено удостоверение на БФО (изх.№ 28 / 26.04.2011 г.), доц. д-р Атанас Георгиев е ръководил 13 проекта на федерацията.
- Главен редактор е на научно-методическото списание "Българско ориентиране", от създаването му през 2004 година до сега.
- Основно е участието му в изработването на Правилника за прилагане на Закона за физическото възпитание и спорта (приложение № 6.1).
- Научен проект "Ориентиране в училище" – с подготвено издание на БФО с ползвани материали и опит от Швеция (прилож. 6.2).

II. Теоретико-научна и методико-практическа научна дейност на кандидата:

Общият обем на научната продукция на доц. д-р Атанас Георгиев се свежда до **40** заглавия. От тях - автореферат на дисертационен труд на тема **"Методика на начална спортна подготовка по ориентиране"**

Представени са още: 5 монографии (от тях 1 самостоятелна), учебници – 5 броя (от тях 1 самостоятелен), 29 броя статии, студии и доклади, от които - 20 публикации в български научни списания - "Спорт и наука", "Българско ориентиране" и "Туристически

организатор” и др. В сборници от научни конференции с международно участие у нас са отпечатани 9 доклада.

Публикации свързани с дисертацията и неподлежащи на рецензиране: това са 5 заглавия, от които 3 бр. в сп. Туристически организатор (в списъка с публикациите под № 5, № 31, 35, № 36,) , и 1 доклад в сборник на ВПИ “ Разбирането в учебни условия” с пореден и колективната монография “Ориентиране за всички” под № II.3 в списъка с публикациите.

Силно впечатление прави големия брой самостоятелни научни разработки - 29 бр. (или 72,5 % от продукцията му), което е атестат за високия потенциал на кандидата.

Доц. д-р Атанас Георгиев се хабилитира през м. февруари 1999 г., поради което научната му продукция до тогава е рецензирана положително във връзка с доцентурата, поради което ще съсредоточи вниманието си върху трудовете му след 1999 г.

Научната продукция след хабилитацията му оценявам като голяма по обем , значима по съдържание и със съществен принос за ТМФВ, ТМСТ и за усъвършенстване на законовата нормативна база у нас, регламентираща цялостно физическото възпитание и спорта в страната.

Тя се свежда до 20 заглавия, от които 1 самостоятелна монография, 1 самостоятелен учебник, 17 броя публикации и доклади, от които: 1 проектозакон - за изменение и допълнение на ЗФВС, приет и обнародван от НС през 2002 г. (кандидата е част от експертната работна група), 1 проект на Правилник за прилагане на ЗФВС (кандидата също е част от експертната работна група). Правилникът е приет от НС и обнародван във в.Държавен вестник през 2003 г.

Продукцията след хабилитацията включва още и 1 студия, 12 статии в научни списания (от тях – 9 бр. в сп.”Спорт и наука” и 3 бр. в сп. “Българско ориентиране”) и 4 научни доклада, публикувани в сборници от научни конференции.

Включването обаче под №1 в списъка на автореферата на дисертацията е неправилно, тъй като тя е защитена преди хабилитацията. Пропускът е технически, имайки предвид големият обем продукция и разработките от доц. Атанас Георгиев най – значими негови трудове именно след доцентурата му.

Общият преглед на тематиката показва, че преобладаващо вниманието му е насочено към решаване на проблемите на спортното ориентиране на което е отделил по-голямата част от изследванията си.

Като най-значим научен труд след 1999 г.- оценявам самостоятелната му монография “Модел на спортната подготовка по ориентиране”, обсъдена в катедра

ТМФВ като хабилитационен, която непосредствено след издаването ѝ в България е преведена и издадена и в Турция.

В него, а и в редица други публикации, представя проучване на изследвания на някои български и преди всичко чуждестранни автори от Швеция, Норвегия, Финландия, Швейцария, Русия и др. Базирайки се на тях и въз основа на беседи с водещите в световната ранглиста състезатели, изяснява същността на понятието “Модел на идеалния състезател по ориентиране”. Изследва характеристиките му и профила на спортната му подготовка. Сравнява профила на водещите състезатели с идеалния модел на състезателя. Идентифицира оптималната възраст за подбор и начална подготовка на състезателите по ориентиране.

Тези аспекти от изследователската дейност на кандидата оценявам като **приноси към теорията на спортната подготовка по ориентиране. Принос на доц. Ат. Георгиев са и представените за специалистите обобщени показатели като възраст и ръстово-тегловите индекси на всички световни шампиони в класическата (дълга) дистанция - за период от 44 години назад, т. е от 1966 – до 2010 година. Това е свързано с мащабно, дългогодишно – пряко и косвено изследване (по литературни източници) в продължение на 37-годишната му треньорска, изследователска и преподавателска работа .**

Друг съществен момент в научната му дейност **с принос към методиката и спортно-педагогическата практика по ориентиране** е критичния му анализ на различни аспекти от технологията на съвременната подготовка и участие в най-високите спортни форуми – световните първенства на водещите състезатели, включително и на българина Кирил Николов, отразени в публикации II.1 и IV.7.

Изследвайки постановките на учените за спортната подготовка на състезателите, доц. Ат Георгиев представя своя модели. Постига оптимизиране на тренировъчните процеси, представени като моделни характеристики на спортната подготовка, основавайки се на ефективните аспекти както в концепциите на различните теории – наложилите се от други, предимно чуждестранни автори и главно на неговата – иновативна теория и методология.

Доц. д-р Атанас Георгиев като дългогодишен висш държавен служител формира нетърпимост към нерешаването на структурните, организационни, кадрови, финансови, управленски и други проблеми на българското физическо възпитание и спорт, намерили израз в публикациите му в подраздел IV, с № 1, 3, 4, 5, 6, 9 и 10. Авторът перманентно изучава и представя пред специалистите и държавните ръководители факторите предпос-

тавящи спортната резултатност (и пречателните фактори) и предлага възможни решения за преодоляване на кризата в представянето на отборите ни по редица спортове.

Преди хабилитацията си, доц.Ат. Георгиев разработва и научно обоснована методика за начална спортна подготовка по ориентиране за деца, отразена аналитично в доктората си и в публикациите от раздел IV с № 15, 16, 20, 21, 22, 24. Тя е широко прилагана в тренировката от водещите български тренъори и се представя като резултативна. С цел повишаване сигурността на спортните резултати, доц. Ат.Георгиев за първи път използва кибернетичната теория за сигурността. Формулира понятия като “критична скорост на ориентирането”, “ показател за ориентировъчни способности”, “критична интензивност”. Идентифицира факторите предопределящи сигурността на състезателя по ориентиране, намерили израз в публикации IV.15 и IV.25.

Тези аспекти от изследванията на кандидата оценявам като приноси към Теорията на спортната тренировка по ориентиране.

Новост е и използването от автора на семиотиката и семиотичния подход, резултатите от който са отразени в публикации I.1 и IV.24 . Той служи за определяне хронологията на началното обучение по четене на карта.

Доц. д-р Ат. Георгиев пренася научният си подход - от тренировката дейност - в преподавателската и обратно. Така изследвайки влиянието на максималната интензивност на физическото натоварване при ученици от I - III клас установява изключително високи стойности на пулса – в границите от 200 – 220 уд/мин. **За целта за първи път у нас използва при ученици електронен микрокомпютърен пулсомер с дистанционно отчитане.**

Като най – значими обаче оценявам приносите на кандидата свързани:

- с участието му като член на работната експертна група към Комисията за младежта и спорта изготвила **Закона за изменение и допълнение на ЗФВС, приет от Народното събрание и обнародван през юли 2002 година;**

- участието му в работна група на Министерството за младежта и спорта за изготвянето на **Правилника за прилагане на ЗФВС, приет от НС и обнародван 2003г**

Тези му приноси са оценени на най-високо държавно равнище и го поставят сред специалистите с най-високи компетенции в страната .

Цитирания:

Справката показва, че доц.д-р Атанас Георгиев е открил и документирал цитиран 41 цитирания от други автори. Силно впечатление прави цитирането на научните му резултати в дисертационните трудове – главно от специалистите по ориентиране и спортна тренировка, както и от специалисти по ТМФВ, дори по предучилищна педа-

гогика. Така, видно от приложената към документите справка, той е цитиран 18 пъти в 5 дисертационни труда; в 6 монографии; в 6 учебници, пособия, помагала и др. книги; 10 пъти в научни и др. списания. **Цитиран е и в “Енциклопедия България”.**

От казаното следва, че научната общност широко се позовава на неговите разработки и концепции, съпоставяйки и съизмервайки собствените резултати и ракурси по проблемите на ТМФВ, ТМСТ, Управлението на спорта, Спортното ориентиране, законодателната и други дейности у нас.

От това следва, че той отдавна е признат учен, отличен експерт по посочените въпроси, като високата оценка на компетенциите му надхвърля границите на страната.

Някои критични бележки към автора:

В списъка с научната продукция след хабилитацията, неправилно е включен и автореферата на дисертацията му, защитена преди това.

Заклучение:

Изхождайки от значимостта на научните разработки на кандидата, отличаващи се със съществен теоритико – методически и практически принос към теорията и методиката на физическото възпитание и спорта, изхождайки и от тематичното им и съдържателно съответствие с обявения конкурс, както и от високите му компетенции на дългогодишен преподавател във ВУ, на експерт, успешен ръководител и треньор считам, че **доц. д -р Атанас Ангелов Георгиев отговаря на всички изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за приложението му в РБългария и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ”Неофит Рилски”, поради което оценката ми за неговата кандидатура е положителна и призовавам Научното жури да му присъди научната длъжност “ПРОФЕСОР”.**

28.05.2011 г.

Рецензент:
проф.дпн М. Глушкова